

Városrehabilitáció és életminőség

Városrehabilitáció és életminőség

Elmélet – Módszer – Gyakorlat

63.

Írta: EGEDY TAMÁS
tudományos főmunkatárs
MTA Földrajztudományi Kutatóintézet

Lektorálta: BELUSZKY PÁL

© Egedy Tamás, 2009
© MTA Földrajztudományi Kutatóintézet, 2009

A kiadvány az OTKA K63637 „A városrehabilitáció hatása a nagyvárosi népesség életminőségére Magyarországon” című kutatás, valamint a Bolyai János Kutatási Ösztöndíj támogatásával készült.

ISBN 978-963-9545-26-7

ISSN 0139-2875

Felelős kiadó: SCHWEITZER FERENC
MTA Földrajztudományi Kutatóintézet
1112 Budapest, Budaörsi út 45.

Borítóterv: Graphisto Kft. – LISZI JÁNOS
Layout, tördelés: Graphisto Kft. – SZABÓ BÉLA
1016 Budapest, Naphegy tér 8.

Nyomdai kivitelezés: Bonex-Press Kft.
1145 Budapest, Újvidék tér 15.

Egedy Tamás

Városrehabilitáció és életminőség

Magyar Tudományos Akadémia
Földrajztudományi
Kutatóintézet

Budapest, 2009.

Tartalom

1. Bevezetés	7
2. Az életminőség, a szubjektív jóllét és a boldogság	10
2.1. Az életminőség fogalma	10
2.2. Az életminőség kutatásának elméleti háttere	12
2.2.1. A társadalmi jelzőszámmozgalom	12
2.2.2. Az életminőség objektív és szubjektív értelmezése	13
2.2.3. Az életminőség szocio-ökonómiai megközelítése	15
2.2.4. Az egészséghez kapcsolódó életminőség	17
2.3. Az életminőség a politika, a társadalom és a gazdaság tükrében	19
2.3.1. Az életminőség és a társadalmi-gazdasági keretek	19
2.3.2. A kultúra és a kulturális dimenziók szerepe az életminőségben	25
2.3.3. Életminőség a mindennapi gyakorlatban	26
2.4. A szubjektív életminőség és a boldogság	29
2.4.1. A szubjektív jóllét tudományos megközelítése	29
2.4.2. A boldogság és amit a boldogságról tudni érdemes	31
2.5. Az életminőség Magyarországon	39
2.5.1. Az életminőség megjelenése a különböző szintű fejlesztési stratégiákban	39
2.5.2. Korábbi kutatási eredmények	41
3. A városrehabilitáció elméleti és gyakorlati tapasztalatai	49
3.1. Városrehabilitáció az európai folyamatok tükrében	49
3.1.1. A városrehabilitáció szakaszai – rövid történeti áttekintés	49
3.1.2. A városrehabilitációt érintő programok az Európai Unióban ..	51
3.1.3. A nyugat-európai és a magyar projektek különbségei	52
3.1.4. A sikeres városrehabilitáció alapvető feltételei	54
3.2. Városrehabilitációs stratégiák és beavatkozások	56
3.2.1. A stratégiai gondolkodás jelentősége	56
3.2.2. Városrehabilitáció az állami szintű fejlesztési stratégiákban ..	58
3.2.3. Városrehabilitációs beavatkozások Budapesten	61
3.2.4. Aktuális városrehabilitációs folyamatok a vidéki nagyvárosokban	70

3.3. A városrehabilitáció és az életminőség kapcsolódási pontjai	74
3.3.1. A társadalmi környezet regenerációja	74
3.3.2. A városrehabilitáció lakáspiaci következményei	76
4. Városrehabilitáció és életminőség	
– Empirikus vizsgálatok és eredmények	80
4.1. Módszertani áttekintés	80
4.1.1. Az alkalmazott módszerekről dióhéjban	80
4.1.2. A mintaterületek rövid bemutatása	82
4.2. Kutatási eredmények	89
4.2.1. Háttérinformációk a demográfiai összetételről	89
4.2.2. A társadalmi környezet értékelése	94
4.2.3. A lakáshelyzet és a lakókörnyezet értékelése	100
4.2.4. A helyi társadalom elégedettsége néhány szocio-kulturális tényezővel	106
4.2.5. Néhány gondolat az elköltözési szándékról	110
4.2.6. A városrehabilitáció megítélése és hatása a helyi társadalomra	113
4.2.7. A mintaterületek eredményeinek áttekintése	120
5. Összefoglalás	124
6. Irodalom	130
7. Mellékletek	137

„Tetteinkben élünk, nem években;
gondolatunkban, nem lélegzetünkben; érzelmeinkben, nem órákban.
Az Időt szívünk dobogásával kellene mérnünk.
Legtöbbet az él, aki a legtöbbet gondolkozik, a legnemesebben érez,
a legjobban cselekszik.”

Philip James Bailey
(1816–1902)